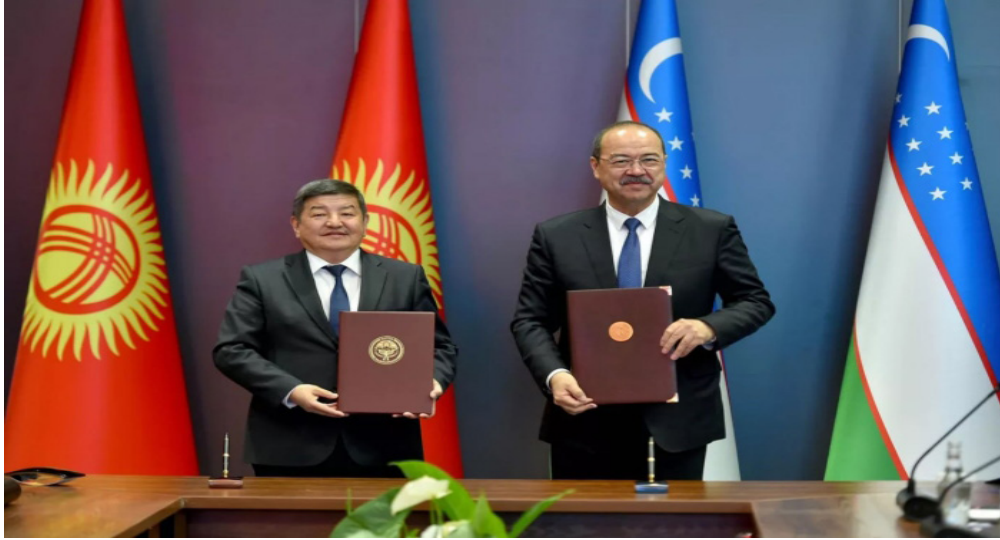

ORASAM

HABER BÜLTENİ

MART 2023 / 62. SAYI

KIRGIZİSTAN VE ÖZBEKİSTAN BİRLİKTE İLAÇ, AKILLI SAYAÇ VE PLASTİK ÜRÜNLER ÜRETECEK

Kırgızistan bakanlar kurulu basın servisinin haberine göre, Kırgızistan Cumhuriyeti heyetinin Özbekistan'a yaptığı çalışma ziyareti sonucunda bir takım anlaşmalara varıldı ve Kırgız-Özbek ortak üretimine ilişkin anlaşmalar imzalandı.

Belirtildiğine göre, akıllı sayaçların üretimi ve montajı için TNK Dastan ile Özbek fabrikası Toşelektroapparat arasında bir işbirliği anlaşması imzalandı.

Ayrıca Kırgızistanlı şirket Vision Group ve Özbekistan Mega Farm Service arasında Kırgızistan'da ortak ilaç üretimi gerçekleştirmeye yönelik projenin uygulanmasına ilişkin mutabakat zaptı imzalandı. İmzalanan sözleşmenin değeri 10 milyon dolardır.

Halmion Prom (Kırgızistan) ile Child Toys Corporation (Özbekistan) arasında Kırgızistan Cumhuriyeti'nde plastik boru, plastik ürünler ve mobilya üretimi için 3 milyon dolarlık ortak fabrika kurulmasına ilişkin bir mutabakat zaptı da imzalandı.

KIRGIZİSTAN VE AZERBAYCAN ARASINDA DOĞRUDAN UÇUŞLAR BAŞLATILACAK

Kırgızistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Bakıt Torobayev, "Azerbaycan Havayolları" Başkanı Cihangir Askerov ile bir araya geldi. Taraflar, ülkeler arasında sivil havacılık alanında daha fazla iş birliği yapılması hususunu değerlendirdiler.

Tarafların Kırgızistan ve Azerbaycan başkentleri arasında doğrudan hava iletişiminin başlatılması ve düzenli hava kargo taşımacılığının gerçekleştirilmesi için somut önlemler belirledikleri kaydedildi. Özellikle 2 Mart'ta Bakü'ye yapılan ziyaretin sonuçlarının ardından taraflar, doğrudan yolcu trafiğinin açılmasına yönelik teknik parametrelerin ayrıntılı olarak görüşülmesi için yakın gelecekte uzman gruplarının toplantılarını gerçekleştirme konusunda anlaştılar.

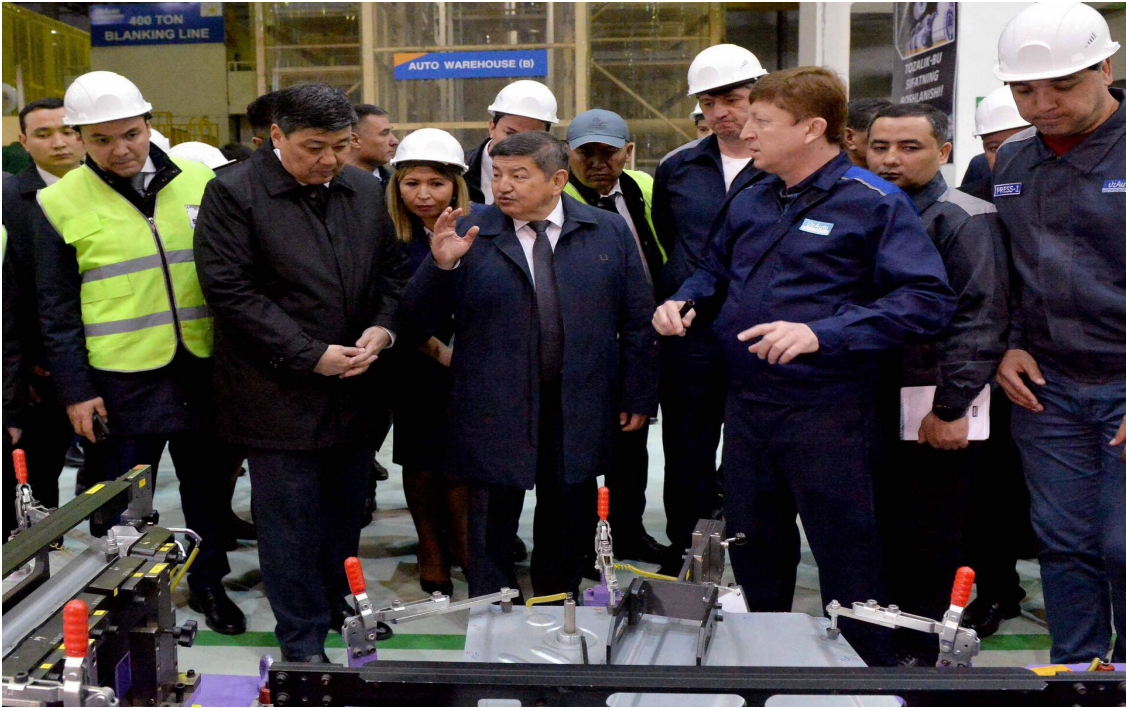

KIRGIZİSTAN HÜKÜMETİ BAŞKANI ÖZBEKİSTAN'IN UZAUTO MOTORS FABRİKASININ ÇALIŞMALARINA İLİŞKİN BİLGİ ALDI

Özbekistan Cumhuriyeti'ne çalışma ziyaretinde bulunan Kirgizistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanı ve Kirgiz Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İdaresi Başkanı Akılbek Caparov, Andican bölgesi Asaka şehrindeki UzAuto Motors anonim şirketinin fabrikasında üretim süreci hakkında bilgi aldı.

Akılbek Caparov, üretimle alakalı bilgi alırken, Asaka'daki otomobil fabrikasının dışarıdan yatırım çekilmesinin ve üretim sürecinin etkin bir şekilde organize edilmesinin açık bir örneği olduğunu belirtti.

Akılbek Caparov şöyle konuştu: "İki ülke arasındaki ticari ve ekonomik bağların geliştirilmesi çerçevesinde endüstriyel iş birliğinin kurulması gerekmektedir. Bu yönde ilk adımlar atılmıştır. Şimdi yakın gelecekte anlaşmaların uygulamaya konması için sadece UzAuto Motors fabrikası ile karşılıklı yararlı iş birliğinin hızını artırmak gerekiyor."

ÖZBEKİSTAN-KIRGIZİSTAN KALKINMA FONUNUN DESTEĞİYLE KIRGIZİSTAN'DA TEKSTİL FABRİKASI KURULDU

Kırgız Hükümetinin basın servisi tarafından 9 Mart'ta yapılan habere göre, Kırgızistan'ın Celal-Abad bölgesine bağlı Nookat ilçesinde büyük bir tekstil fabrikası faaliyete geçecek. Bu fabrikanın kurulmasında 16 milyon dolar harcandığı kaydedildi.

Belirtildiği üzere Kırgızistan ve Özbekistan cumhurbaşkanları arasında 2023 yılının başlarında varılan anlaşmaların ardından Celal-Abad bölgesinde tekstil üretimi gerçekleştirmek üzere iş birliği anlaşması imzalanmıştı.

Özbekistan Fazman Tekstil'in üretim seviyesine tekabül edecek bir üretim gerçekleştirecek olan bu tekstil işletmesinin yapımı Özbek-Kırgız Kalkınma Fonu tarafından finanse edilecektir.

Fazman Tekstil fabrikasının verilerine göre, fabrika yılda 1 milyon adet mamul ürün üretebilecektir. Ağırlıklı olarak erkek, kadın ve çocuk giyimine odaklanılacaktır. İhracat hacminin yılda 15 milyon doları bulması beklenmektedir.

KIRGIZİSTAN VE TÜRKİYE DIŞİLİŞKİLERİ BAKANLIĞI TEMSİLCİLERİ BİR ARAYA GELDİLER

Kirgizistan Cumhuriyeti'nin olağanüstü ve tam yetkili Türkiye Büyükelçisi Ruslan Kazakbayev, Türkiye Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile bir toplantı gerçekleştirdi.

Diplomatlar, Kirgizistan-Türkiye Kalkınma Yatırım Fonu'nun kurulması yoluyla ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve derinleştirilmesi hakkında görüştüler. Ayrıca Kazakbayev, 6 Şubat'ta Türkiye'de meydana gelen yıkıcı depremler sonucunda çok sayıda can kaybının yaşanmasıyla ilgili olarak kardeş Türk halkına taziyelerini ilettiler.

Çavuşoğlu, Türk halkının böylesine zor bir dönemde yaptığı yardımlardan dolayı Kirgizistan halkına şükranlarını dile getirdi. Bu yardımın Kirgizistan-Türkiye ilişkilerinde yeni bir sayfa açtığını belirtti.

Toplantının sonunda taraflar, ikili ve çok taraflı ilişkilerin gündemindeki tüm konularda görüş alışverişinde bulunmaya ve saatlerin senkronizasyonu gibi konularda düzenli temaslar gerçekleştirmeye devam etme konusunda anlaştılar.

KAZAKİSTAN VE ÖZBEKİSTAN UZKAZTREYT DIŐ TİCARET ŐİRKETİNİ KURDU

Kapital.kz bilgi iŐlem veri merkezinin haberine göre, Kazakistan ve Özbekistan arasındaki ticaret cirosunu artırmak için dıŐ ticaret Şirketi Uzkaztrade kuruldu. Őirketin kurucuları, Kazakistan Ticaret Politikaları GeliŐtirme Merkezi'nin hizmetlerini yürüten QazTrade anonim Şirketi ile Özbekistan'ın UzTrade anonim Őirketidir.

DıŐ ticaret Şirketinin faaliyetleri, iki ülkenin büyük iŐletmelerinin ürünlerinin pazar araŐtırması ve rekabetçi analizini gerçekleştirmeye, bitmiŐ ürünlerin üretimi için sipariŐlerin alınmasına, karŐıklı ticaret süreçlerinin optimize edilmesine ve koordine edilmesine ve iŐlerin kolaylaŐtırılmasına odaklanacaktır. Diğer nc ülkelerden mal ithal etmek yerine Özbekistan ve Kazakistan'da üretilen teknolojik ekipman, yedek parça, hammadde ve malzemelere alıcı bulunması ve malların alıcılara gönderilmesi için çaba gösterilecektir.

2022 yılında Kazakistan ile Özbekistan arasındaki ticaret hacminin % 29,8 artıŐla 5 milyar dolara ulaştığı bildirilmiştir.

KAŞAGAN SAHASINDAN GELEN PETROL İLK KEZ AKTAU-BAKÜ GÜZERGAHI ÜZERİNDEN TAŞINDI

Azerbaycan Hazar Denizcilik Şirketi'nin (ASCO) basın servisi tarafından yayınlanan rapora göre, Kazakistan Kaşagan sahasında üretilen petrol, ilk kez Aktau-Bakü güzergahında taşınmaya başlandı. Petrolün yeni güzergah boyunca taşınması, ASCO Deniz Taşımacılığı Filosu'na ait Akademik Hoşbaht Yusifzade tankeri tarafından gerçekleştirildi.

Tankere 6.900 tonluk ilk parti petrol yüklendi. Bu tanker, Kazakistan'ın Aktau limanından Azerbaycan'ın Sangaçal terminaline petrol taşıyacaktır.

KAZAKİSTAN'IN OTOMOBİL ENDÜSTRİSİ GELİŞİYOR

Kazakistan Otomobil Ticareti Derneği'nden (AKAB) yapılan bir basın açıklamasına göre, Ocak-Şubat 2023'te Kazakistan'daki otomobil fabrikalarının montaj hatlarında 19.500 araba üretilmiştir. Bu rakam bir önceki yıla göre % 36,8'lik bir artışı temsil etmektedir.

Kazakistan'da Şubat ayında 130.2 milyar tenge değerinde 10400 araç üretilmiştir. Ülkede üretilen en popüler otomobiller Hyundai (7800 adet), Chevrolet (4100 adet), Kia (3800 adet) ve JAC (2500 adet) marka otomobillerdir.

Şubat ayı sonunda otomobil endüstrisinin üretimi Kazakistan'ın toplam üretiminin yüzde 46,7'sini oluşturmuştur. Kazakistan Otomobil Ticareti Derneği'nin (AKAB) verilerine göre, 2023'te Kazakistan'ın otomobil pazarı hızla genişleyecektir. Aynı zamanda, lojistik sorunları ve yarı iletken kıtlığı yavaş yavaş ortadan kalkacaktır.

Kazakistan'da sıfır otomobil satışları Şubat ayında 1,7 kat artarak 13100'e ulaşmıştır.

TÜRKİYE YAKLAŞIK 40 MİLYAR METREKÜP GAZ İHRAÇ EDECEK

Türkiye, topraklarında inşa ettiği gaz dağıtım merkezi aracılığıyla yaklaşık 40 milyar metreküp gaz ihraç edecek.

Konuyla ilgili olarak Türkiye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in yaptığı açıklamaya göre, ülkenin gaz merkezi bir yıl içinde faaliyete geçebilecektir.

Fatih Dönmez: "Artık Karadeniz'de kendi gazımız var. Yılda 55-60 milyar metreküp gaz tüketiyoruz ve 100 milyar metreküp gazı gaz hub'ı çerçevesinde boru hattıyla transfer edebiliyoruz. İyi bir planlama yaparsak 40 milyar metreküp gaz ihraç edebiliriz" dedi.

Bakan, Türkiye'nin sadece gaz merkezi çerçevesinde transit bir ülke olarak görülmemesi gerektiğini, Türkiye'nin uluslararası gaz ticaretinin merkezi olacağını ve bunun bir yıl içinde hayata geçirilmesinin planlandığını sözlerine ekledi.

ERDOĞAN: AKKUYU NÜKLEER SANTRALİNİN İLK GÜÇ ÜNİTESİNİ ÖNÜMÜZDEKİ AYLARDA HİZMETE ALACAĞIZ

Türkiye'nin ilk nükleer santrali olan Akkuyu nükleer santralının devreye alınması ülkenin elektrik arzına önemli katkı sağlayacaktır.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Balıkesir'de yaptığı konuşmada konuyla ilgili bilgi verdi. Recep Tayyip Erdoğan: "Önümüzdeki aylarda Akkuyu nükleer santralının (NGS) ilk güç ünitesini devreye alacağız. Tüm ünitelerin devreye alınmasıyla bu istasyonun ülkemize düzenli ve dengeli elektrik sağlanmasında çok önemli katkıları olacak" dedi.

Cumhurbaşkanı, ülkede güneş enerjisinden büyük miktarda elektrik üretildiğini ve rüzgar santralleri için projeler hazırlandığını da kaydetti.

Ayrıca Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan: "Hidroelektrik ve nükleer enerjinin geliştirilmesi, Yeşil Enerji'nin uygulanmasına katkıda bulunuyor. Çıktığımız yol, doğal kaynaklardan elektrik üretiminde dünyada ilk 10 ülke arasına girmeye hazır olduğumuzu gösteriyor" dedi.

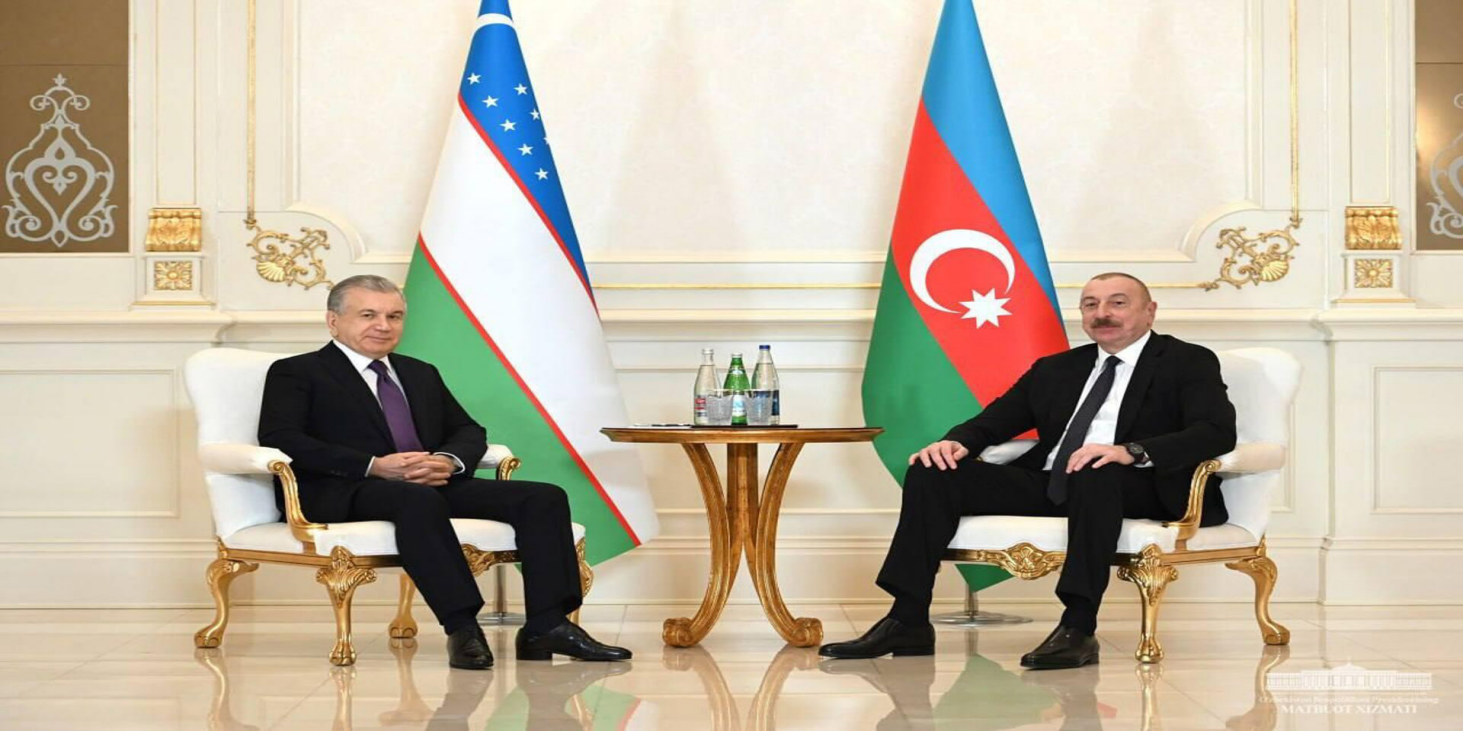

ERDOĞAN: 'AZERBAJYCAN İLE ORTAK OLARAK TANAP ÜZERİNDEN MACARİSTAN'A GAZ TEMİNİ KONUSUNDA DESTEK VERMEYE HAZIRIZ'

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Macar mevkidaşı Katalina Novak ile Ankara'da düzenlediği ortak basın toplantısında "Biz, TANAP üzerinden Macaristan'a doğalgaz arzı konusunda Azerbaycan ile birlikte her türlü desteği vermeye hazırız. Hedefimize kararlılıkla ilerliyoruz" dedi.

TANAP üzerinden Türkiye'ye ticari gaz sevkiyatları 30 Haziran 2018'de başlamıştır. Trans-Anadolu (TANAP) ve Trans-Adriyatik (TAR) doğalgaz boru hatları vasıtasıyla Türkiye'ye ve Avrupa'ya yaklaşık 43 milyar metreküp doğal gaz ulaştırılmıştır.

ÖZBEKİSTAN VE AZERBAYCAN LİDERLERİ PRATİK İŞ BİRLİĞİNİN ARTIRILMASININ ÖNEMİNİ VURGULADILAR

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, Bakü'yü ziyareti sırasında Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile bir araya geldi.

Başkanlar, varılan anlaşmaların uygulanmasını en üst düzeyde detaylı olarak ele aldı. Sistematik ve verimli temaslar sayesinde Özbekistan-Azerbaycan stratejik ortaklık ilişkilerinin somut içerikle dolu niteliksel olarak yeni bir düzeye ulaştığı derin bir memnuniyetle kaydedildi.

Geçen yıl iki ülke arasındaki ticaret hacmi yüzde 50'den fazla artmıştır. Halen otomotiv, tekstil endüstrisi ve ipekçilik gibi öncelikli alanlarda iş birliği projeleri uygulanmaktadır. Petrol ve gaz sektörü, ulaştırma ve lojistik alanlarında gelecek vaat eden projeler için hazırlıklar yapılmaya devam edilmektedir. 2023 yılının Şubat ayında Taşkent'te düzenlenen ilk Bölgeler Forumu çerçevesinde Ortak Yatırım Fonu kurulmasına ilişkin bir anlaşma imzalanmıştır.

ÖZBEKİSTAN HİDROELEKTRİK SANTRALİ İNŞAA ETMEK İÇİN ÖZEL SERMAYE ÇEKECEK

Özbekistan haber portalı UPL24'ün haberine göre, Özbekistan, 58 mikro hidroelektrik santralin inşası için özel yatırım çekerek yenilenebilir enerji alanındaki kapasitesini artıracaktır.

Habere göre, Özbekistan halen hidroelektrik santrallerinde yılda 6.5 milyar kilovat saat elektrik üretmektedir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını yaygınlaştırma hedefi çerçevesinde hidroelektrik gücünü 1 GW daha arttırmak mümkündür.

Bu amaca ulaşmak için Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Pskov, Narın ve Tupalang nehirlerinin bölgelerinde inşa edilmek üzere 36 orta ve büyük hidroelektrik santrali tasarlanması talimatı vermiştir. Özel sektör toplam 9 MW kapasiteli 26 mikro elektrik santralini inşaatını gerçekleştirecektir. Ayrıca hükümet, Büyük Andijan Kanalı'nda toplam 23 MW kapasiteli üç hidroelektrik santrali ve Tulang Nehri'nde 16 MW kapasiteli bir hidroelektrik santrali inşa etmeyi planlamaktadır.

Buna ek olarak Özbekistan, işletmelere, sosyal tesislere ve konut binalarına toplam 1.7 KW kapasiteli güneş panelleri kurmayı planlamaktadır.

ÖZBEKİSTAN 2023 YILINDA 11 MİLYAR DOLARLIK YATIRIM YAPMAYI PLANLIYOR

Özbekistan hükümetinin basın servisinin haberine göre, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, 27 Mart'ta yatırım, ihracat ve uluslararası işbirliği konulu bir toplantı gerçekleştirdi. Devlet başkanı, toplantıda ülkenin ihracatının son yıllarda ikiye katlandığını söyledi.

Son yıllarda ülkede ihracat yapan işletme sayısı 4 bin 500'den 7 bin 300'e çıkmıştır. Ülkede ayrıca 16 binden fazla yabancı işletme tescil edilmiştir ve hemen hemen tüm şehirler ve bölgeler yabancı yatırımlardan faydalanmaktadır.

Özbekistan hükümeti, 2023'te 11 milyar dolarlık yabancı yatırımı çekmeyi ve girişim bölgelerinde 23 milyar dolarlık 12 bin yeni istihdam alanı oluşturmayı planlamaktadır.

Ayrıca, toplantıda, yılbaşından bu yana 764 milyon dolarlık yabancı yatırımın ülkeye çekildiği de bildirilmiştir.

TÜRK DEVLETLERİ ARASINDA KOLAYLAŞTIRILMIŞ GÜMRÜK KORİDORU OLUŞTURULACAK

Vesti.az ajansının haberine göre, Azerbaycan Milli Meclisi'nin (Parlamento) Uluslararası İlişkiler ve Parlamentolar Arası İlişkiler Komitesi toplantısında "Türk Devletleri Teşkilatı üyesi devletlerin hükümetleri arasında basitleştirilmiş bir gümrük koridoru kurulmasına ilişkin anlaşmanın onaylanmasıyla ilgili" yasa tasarısı görüşülmüştür. Bu yasa tasarısı ayrıca Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'na da sunulmuştur.

Buna ek olarak, Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) üyesi ülkeler arasında uluslararası kombine mal taşımacılığı yapılacağı bilgisi de verilmiştir.

AZERBAJCAN'IN TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜYESİ ÜLKELERLE KARŞILIKLI YATIRIMLARI 35 MİLYAR DOLARI AŞTI

Azerbaycan'ın Türk Devletleri Teşkilatı'na (TDT) üye ve gözlemci ülkelerle karşılıklı yatırımları 35 milyar doları aştı.

Azerbaycan Enerji Bakanı Parviz Şahbazov, Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de düzenlenen Türk Devletleri (TDT) üyesi ülkelerin Enerji Bakanları III. Toplantısında bunu ifade etti. Bakan yaptığı konuşmada, Azerbaycan'ın teşkilata üye ve gözlemci ülkelerle olan ticaret cirosunun geçen yıl yüzde 42,7 artarak 7,2 milyar doları aştığını belirtti. Bu teşkilata üye ülkeler Azerbaycan ekonomisine 14.3 milyar dolar yatırım yaparken, Azerbaycan 21 milyar dolardan fazla yatırım yapmıştır.

Parviz Şahbazov, TANAP ve TAP boru hatlarının hizmete girmesinden bu yana Azerbaycan'ın Türkiye'ye 20,9 milyar metreküp, Avrupa'ya 22 milyar metreküp gaz ihraç ettiğini aktardı.

KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN,

Rektör Vekili Dr. Baktıgöl KALAMBEKOVA

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:

Prof. Dr. Nasuh USLU

Editör: Prof. Dr. Nasuh USLU

Sayfa Tasarımı: Özlem GÜL

Yayına Hazırlayanlar:

Dr. Maksat ACIKAN uulu, Dr. Zalina ADOBAŞEVA,

Özlem GÜL

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov

Yerleşkesi, Bişkek

Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,

İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:

orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,

Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas

